

Fomentar el treball

Un dels objectius del Programa Econòmic Regional

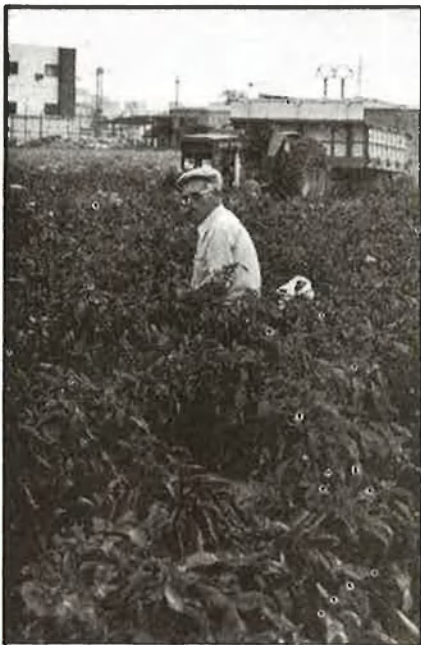
El PER, una temptativa de planificació econòmica en mans de la Generalitat valenciana, invertirà prop de 120.000 milions de pessetes al País Valencià els pròxims tres anys. En aquest informe publiquem un article que se centra bàsicament en el foment de l'ocupació laboral, i una entrevista amb el conseller d'Economia i Hisenda, Antoni Birlanga.

Alfons ALONSO BARCON

Paga la pena endinsar-se, de tant en tant, en el món de les sigles per a aprendre'n el significat, encara que només siga el d'unes poques. I això no s'ha fet, o no s'ha fet prou, amb les sigles PER. El *Programa Econòmic Regional*, en efecte, sembla que es convertirà en protagonista de la temàtica informativa, sense que l'opinió pública pugua fer-se'n encara una idea del significat, més enllà de les dades merament econòmiques: inversions que s'acosten als 120.000 milions de pessetes fins a 1987. Es

parla, curiosament, de consens, d'alternatives al PER, de negociacions més o menys «crispades», de punts de coincidència o de concertació, quan, per la pròpia naturalesa, tots aquests punts no són aplicables en aquest cas. I és que el Programa no pertany a l'univers dels pactes.

L'Estatut d'Autonomia atribueix a la Generalitat valenciana —en els termes que fixa la Constitució— «la competència exclusiva en matèria de planificació de l'activitat econòmica de la Comunitat». Sobre la base d'aquesta atribució, el PER tracta de configurar-se com l'eina de planifi-

Francesc i Ciscar

El camp valencià encara espera l'arribada de les competències

ció econòmica on emmarcar les línies generals d'actuació de la Generalitat, definides pel reconeixement de competència exclusiva, de desenvolupament legislatiu o de mera execució de la legislació de l'estat. És a dir: darrere d'aquestes sigles s'amaga un conjunt d'actuacions públiques no subjectes a contrapartides especials en favor de cap força social en concret.

Davant aquestes dades, sorprèn el tractament inicial d'acord marc que rep de tots els sectors, si considerem que no es tracta d'això. Fins al punt que ni la mateixa Generalitat compta encara amb un domini complet del «camp de maniobres»: la programació de les actuacions del PER per al període 1984-87 —àmbit d'aquest primer Programa— forçadament haurà de topar en l'arrancada amb l'obstacle que suposa el fet que encara no hagen estat definits exactament els recursos transferits (ni, per tant, els hagen començat a gestionar d'una manera efectiva), pel que fa a certes àrees concretes, que deurién ser competència de la Generalitat des de 1985.

Aclarit el seu caràcter vertader, sembla que el PER —que per aquestes dates serà enviat a les Corts valencianes— sí que contempla des del primer moment els problemes bàsics i prioritaris que haurà d'abordar

l'economia del país, sobre la base d'un diagnòstic complet i previ, que ha estat elaborat per un equip d'experts, en col·laboració amb la mateixa administració autònoma.

Es tracta d'ordenar el conjunt d'actuacions públiques en el nostre territori, d'acord amb les inversions «regionalitzables» de l'administració central, les que siguen executades amb càrrec al Fons de Compensació Interterritorial, les de la Generalitat (amb càrrec als seus recursos) i les de les corporacions provincials i locals

(amb les quals encara no ha estat abordada la coordinació necessària). L'eix d'aquesta coordinació, executiva i administrativa, el constitueix la Generalitat; així, el PER apareix, precisament, com un instrument d'aquesta institució a mitjà terme.

Les actuacions que es promouran compten, en primer lloc, amb les fonts financeres de la mateixa Generalitat, les que es concerten entre l'administració central i l'autònoma, les pertanyents a les diputacions que coordina la Generalitat, les de

Un conseller optimista

Antoni Birlanga creu fermament en l'eficàcia del Programa

El matí que EL TEMPS va recollir les opinions del conseller d'Economia i Hisenda respecte al Pla Econòmic Regional, Antoni Birlanga tenia prevista una reunió amb Miguel Boyer, però l'anul·lació de la cita per part del ministre havia deixat al conseller amb l'agenda buida i un ritme de visites pausat. El viatge a Madrid era per tal d'aconseguir, la Generalitat valenciana, percentatges dignes de participació en els impostos de l'estat. Mal moment per a demanar diners a Madrid. L'obsessió per reduir el dèficit no afecta el ministeri de Defensa, però si el Fons de Compensació Internacional, reduït en un bon mos, 2.500 milions del qual els aporta el PER valencià.

P.-Senyor conseller, el PER és o no és un pacte social, un acord marc?

R.-Quan hem parlat de la concertació o negociació del PER, el que hem volgut és informar als agents socials de l'economia valenciana de quina seria la política econòmica del Consell els pròxims anys. També hem volgut arribar a possibles acords amb aquestes forces, i modificar allò que puga ser millorable. Però no estem pactant una política de salaris o de rendes, que corresponen al govern de Madrid, sinó un document d'actuació econòmica del govern valencià per als tres anys propers.

R. S.

P.-Específicament, desglosse, doncs, què és exactament el PER...

R.-El PER contempla, en primer lloc, un diagnòstic de la situació econòmica del País Valencià. En segon lloc delimita quins objectius ha cregut prioritaris el govern valencià per a intentar reactivar la nostra economia. En tercer lloc, el PER, que és un document modest però realista, ha inventariat els escenaris pressupostaris: la Generalitat té uns recursos limitats; per tant, el primer que cal saber és quins recursos tindrem l'any 85, el 86 i el 87. Les previsions suposen que al final del període podem arribar a un endeutament màxim del 15%. La segona part era determinar quina quantitat estava ja compromesa en despeses corrents i quina pertoca a la inversió. A continuació, el PER distribueix, per sectors, les inversions disponibles. En quart i últim lloc, el PER contempla la coordinació de totes les administracions públiques, és a dir les actuacions que farà l'administració central o les diputacions, de cara a harmonitzar-les i evitar desajusts o encobriments.

P.-El PER, però, ha rebut crítiques d'aquelles forces socials convocades a la taula de negociació. La patronal, per exemple...

R.-Sí, en efecte, els empresaris han censurat com a dirigista el PER, en la meua opinió de manera poc fonamentada. Dir que la seua representa-

corporacions locals que actuen coordinadament amb els objectius del PER, les de les empreses públiques i les provinents dels mitjancers financers públics i privats.

Tot això ens duu a distingir entre recursos autònoms (els de la Generalitat), coordinats o concertats (amb l'altra administració pública) i orientats o negociats (amb les empreses públiques o els mitjancers financers). Recursos que hauran de cobrir els programes d'actuació, agrupats en les àrees següents: *Serveis Públics de*

Caràcter Socials (educació, formació professional, investigació, sanitat i serveis socials); *Activitats Productives* (estímuls a la inversió privada, pla d'obres públiques, actuacions en el sector agrícola i en el de la indústria, comerç interior i promoció en els mercats exteriors, adequació de l'oferta turística); *Actuacions sobre el Territori* (infraestructura del transport, obres hidràuliques, habitatges de promoció pública, patrimoni del medi i ordenació de l'espai litoral); *Integració en la CEE* (adapta-

ció dels sectors econòmics); *Coordinació de les Administracions Públiques* (assignació coordinada dels recursos públics i programa d'inversions públiques), i *Promoció de l'Ocupació Laboral*.

Sense abandonar la possibilitat de dedicar més avant algun espai a d'altres àrees, sembla més oportú en aquest article fer esment especial del *Programa de Foment de l'Ocupació Laboral*, tal com contempla el PER. Obrir camí a la col·locació en aquells camps que es troben afectats per dificultats específiques n'és l'objectiu. Aquest és cas de persones sotmeses a un procés de reinserció social, minusvàlids, emigrants que han tornat, dones i joves... L'estructura d'aquest Programa s'articula en els apartats següents:

Foment de l'Ocupació Juvenil. Les actuacions en aquest àmbit es dirigiran a atendre joves sense ocupació, no subsidiaris, de 16 a 26 anys. Afectaran els contractes de formació, en pràctiques i fixos (aquests darrers per a joves entre els 18 i els 26 anys d'edat) i augmentaran les subvencions a les empreses (que inclouen l'obligació de mantenir el

ció és insuficient en alguns òrgans oficials (IPIME, sobretot), resulta poc consistent. També han desaprovat la política de foment del cooperativisme que el PER impulsa, oblidant que les cooperatives actuen en règim d'empresa privada, i que és un compromís que el meu partit té amb els seus electors. D'altres aspectes més de detall han estat rectificats, com ara una referència desaprovatòria de l'actuació d'algunes empreses privades, i que entenen com a globalment desqualificadora, i no era així.

P.-Els sindicats —CCOO de forma més pública— també han discrepat en alguns punts del programa.

R.- Jo sintetitzaria la crítica dels sindicats en tres apartats: 1) En el programa d'ajudes per a la lluita contra la desocupació laboral, CCOO ha presentat una suggerència perquè aquests ajuts es canalitzen a través d'institucions públiques que creen llocs de treball. S'ha acceptat en part. 2) Una altra proposta de CCOO, en els temes de reconversió i reindustrialització, ha estat contesta-

da per la Conselleria en el sentit que nosaltres no tenim competències en aquest camp, que depèn del govern de la nació. 3) Quant a la participació dels treballadors valencians en els fons d'ocupació rural, ens hem compromés a pressionar el govern de Madrid, ja que no podem fer-hi res més. Per acabar, només vull remarcar que la posició d'UGT en aquestes discrepàncies ha estat idèntica a la de CCOO o viceversa.

P.-¿Quines transferències queden per assumir per part de la Generalitat, i com té previst el PER regular-les?

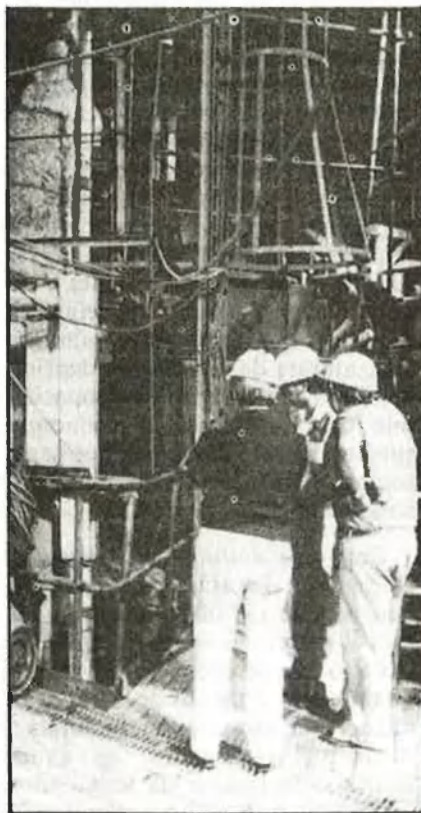
R.- A hores de ara només en agricultura i sanitat queden partides importants per transferir: Insalud, com a tema fonamental a nivell de volum monetari, Icona, Iryda, i, també altres aspectes de sanitat. L'assumpció d'aquestes transferències és prevista en el PER, amb un tractament pressupostari específic en el cas de l'Insalud.

P.-¿Hi ha diners per a la Televisió valenciana?

R.- El PER té previstes inversions per valor de 3.300 milions de pessetes per al muntatge de la infraestructura necessària per a posar en marxa la nostra TVV. Ara només cal tirar el projecte endavant.

P.-Tot plegat, ¿el conseller és optimista respecte a la firma del PER per totes les parts consultades en el procés de negociació?

R.- Home, em pense que, si no hi ha interferències polítiques, el PER és assumible per empresaris, treballadors i d'altres institucions econòmiques. Ara bé, aquest document ha de ser discutit per les Corts valencianes, i han de ser elles les qui decidiran en darrera instància.

Reconversió industrial: el seu control no passa pel Palau de la Generalitat

L'educació absorbeix una bona part del pressupost

Frances i Ciscar

lloc de treball durant un any, com a mínim) a 100.000 pessetes per als contractes en formació, i 150.000 per als altres dos tipus; per a la concessió d'aquestes ajudes tindrà sempre prioritat el foment de l'ocupació femenina.

Ocupació de treballadors amb dificultats específiques de col·locació. Aquest subprograma comptarà amb una subvenció per contracte i any de 250.000 pessetes, i es dirigeix a incentivar l'ocupació laboral de les dones (amb càrregues familiars o sense), de persones afectades directament per expedients de crisi o acomiadaments improcedents, treballadors amb responsabilitats familiars (homes o dones), persones en curs de reinserció social per qualsevol causa, minusvàlids, aturats de comarques deprimides (amb alts índex de desocupació o una forta implantació d'«economies submergides») i emigrants que hagen tornat, sense atenció econòmica i sense ocupació.

Ocupació d'aturats no subsidiats en general. La subvenció corresponent serà de 150.000 pessetes anuals, atés el criteri del temps acumulat en situació de desocupació laboral, la quantia dels ingressos de la unitat familiar i el nombre de familiars a càrrec del treballador; en aquest apartat s'inclouran els treballadors autònoms, si justifiquen les seues inversions.

Finalment, s'hi preveu l'establi-

ment —a nivell comarcal, d'acord amb les necessitats detectades i segons la població— de **Centres Especials d'Ocupació**, encarregats d'acollir aquelles persones sotmeses a actuacions de reinserció social, incloses en els programes de serveis socials (ex-presos, afectats de drograaddicció, malalts mentals, etcètera). Aquests centres s'orientaran especialment cap a la cooperació i la iniciació productiva; i hi ha prevista una dotació de 250.000 pessetes per cada lloc de treball que s'hi cree.

Segons les fonts consultades,

aquest capítol del PER absorirà en conjunt una dotació anual de 1.000 milions de pessetes, cosa que pot suposar una contractació aproximada mínima de 4.000 treballadors en cada exercici. Tot això es pretén complementar amb accions concretes de **Formació Ocupacional**, en la mesura en què resulten necessaris en favor dels acollits en els distints subprogrames. Aquestes accions tindran un caràcter de complement respecte a l'actuació directa de l'estat en aquesta mateixa àrea, però, també, respecte al contingut restant del PER, ja que gran part de les actuacions que s'hi preveuen són, per elles mateixes, generadores de llocs de treball.

¿No n'hi ha prou o, per contra, tot això és suficient? La mateixa pregunta podríem plantejar en cadascuna de les àrees restants. El conjunt de programes que s'articulen en el PER tracta de desenvolupar una política econòmica orientada a aconseguir, en resum, una millor distribució de la renda, el creixement d'aquesta i de la riquesa, l'elevació del nivell d'ocupació i un ús racional del territori que pugua preservar la qualitat del medi i que serveixa de suport a les activitats productives i als assentaments humans. La Generalitat es repta a ella mateixa. En aquest àmbit no hi ha una bona crítica si no es basa en el coneixement previ dels resultats. L'horitzó és curt, però esperem que serà suficient. Ho esperem.

PER: Però, ¿no els fa vergonya?

J.M. detall: el tal PER pensa dedicar a tot el tema l'astronòmica xifra de... 1.000 milions de pessetes per any. O siga poc més del 2% del total anual. És a dir que, amb sort i bona voluntat dels empresaris, col·locaran 4.000 parats. Fabulós esdeveniment per a la història. Correspon més o menys a l'1'5% del aturats actuals al País Valencià. Tota una campanya.

Molt bé. Acabe de llegir la glossa del famós PER. Dedicada sobretot a ressaltar la dedicació de tal Pla al Foment de l'Ocupació. La fomentaran ben fomentada: t'ofereixen 100.000 peles per ací si ocupes un jove en formació, 250.000 per allà si ocupes una dona o un expedientat de crisi, 150.000 per l'altra banda si ocupes un aturat sense subsidi..., en fi, ¡la glòria! Sembla que les empreses s'abocaran bojament a crear llocs de treball davant de tan irresistibles incentius. Segur.

Suposem-ho. Però hi ha un petit

Tinc davant dels ulls una informació de la Conselleria de Sanitat, Treball i Inseguretat Social: del 30 de juny a 31 de juliol d'enguany, l'atur al País Valencià ha augmentat en 6.523 persones. Apliquen el PER, i comencen a fer comptes. Gràcies.